

شماره: ۱۵۸۲/۱۰۰۰
تاریخ: ۱۴۰۲/۶/۱۶
پیوست:
طبقه‌بندی:

دستورالعمل نحوه اعمال ریاست و نظارت مقامات قضایی بر ضابطان دادگستری

مقدمه:

در اجرای ماده ۳۲ قانون آینین دادرسی کیفری، مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحالات بعدی و سایر مقررات قانونی، برنامه های تحولی قوه قضاییه و به منظور تعیین ساز وکار و چارچوب همکاری ضابطان با مقامات قضایی و استفاده بهینه از توان و ظرفیت ضابطان دادگستری در تحقق عدالت قضایی، دستورالعمل «نحوه اعمال ریاست و نظارت مقامات قضایی بر ضابطان دادگستری» به شرح مواد آتی است.

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- معانی اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر است:

الف - ضابط / ضابطان: ضابطان عام و خاص دادگستری؛

ب - کمیسیون: کمیسیون عالی نحوه اعمال ریاست و نظارت مقامات قضایی بر ضابطان، موضوع ماده ۲ این دستورالعمل؛

پ - کمیته استان: کمیته نحوه اعمال ریاست و نظارت مقامات قضایی بر ضابطان در استان ها؛

ت - کمیته شهرستان: کمیته نحوه اعمال ریاست و نظارت مقامات قضایی بر ضابطان در شهرستان ها؛

ث - کمیته بخش: کمیته نحوه اعمال ریاست و نظارت مقامات قضایی بر ضابطان دادگستری در بخشها.

فصل دوم: تشکیلات و وظایف کمیسیون، کمیته ها و تکالیف مقامات قضایی

ماده ۲- به منظور ایجاد هماهنگی و فراهم کردن هر چه بیشتر زمینه اعمال ریاست و نظارت دادستانها و سایر مقامات قضایی حسب وظیفه قانونی بر ضابطان از حیث وظایفی که به عنوان ضابط بر عهده دارند و رفع مشکلات و چالش های مریبوط و نظارت بر حسن اجرای وظایف ضابطان و اجرای صحیح دستورهای قضایی، به ویژه در حوزه های مبارزه با جرایم امنیتی، اقتصادی و جرایم سازمان یافته و ایجاد هماهنگی و هم افزایی بیشتر بین ضابطان برای کشف توطئه ها، جلوگیری از نفوذ دشمن و شناسایی باندهای سازمان یافته؛ «کمیسیون» با عضویت مقامات ذیل تشکیل می گردد:

۱- دادستان کل کشور (رئيس کمیسیون)؛

۲- رئيس مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه؛

۳- رئيس سازمان قضایی نیروهای مسلح؛

۴- وزیر اطلاعات؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس قوه قضائیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره جلسه: ۱۵۸۱۲، ۹۰۰۱
تاریخ: ۱۴۰۲/۳/۱۶
پیوست:
طبقه‌بندی:

۵- فرمانده کل انتظامی؛

۶- رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران.

ماده ۳ - جلسات کمیسیون هر دو ماه یکبار در دادستانی کل کشور تشکیل و در صورت ضرورت با درخواست هر یک از اعضاء و پیشنهاد دبیر و موافقت رئیس کمیسیون جلسه فوق العاده تشکیل می شود.
تبصره - به تشخیص رئیس کمیسیون از سایر مقامات و اشخاص برای حضور در جلسه دعوت به عمل می آید.

ماده ۴ - معاون نظارت بر دادسراهای و ضابطان دادستانی کل کشور به عنوان دبیر کمیسیون وظیفه هماهنگی، دعوت از اعضاء، تهیه و تنظیم صورت جلسه و ابلاغ مصوبات را بر عهده دارد.

ماده ۵ - وظایف و اختیارات کمیسیون به شرح زیر است:

الف - اتخاذ تدابیر لازم برای تعیین حدود ماموریت ضابطان در انجام وظایف مرتبط با امور قضائی و انجام تکالیف قانونی؛

ب - بررسی و ارائه پیشنهاد به منظور رفع موانع اجرایی مرتبط با وظایف ضابطان؛

پ - بررسی نقاط ضعف و قوت ضابطان در اجرای وظایف محوله و ارائه راهکارهای لازم؛

ت - ایجاد هماهنگی و همافزایی بین مراجع قضائی و ضابطان به ویژه در جرایم اقتصادی عمده و کلان، امنیتی و سازمان یافته و جلوگیری از موازی کاری و تداخل وظایف ضابطان؛

ث - طرح مشکلات و چالش های ضابطان در اجرای وظایف محوله، توسط اعضا کمیسیون و ارائه راهکارهای لازم؛

ج - سایر اموری که توسط رئیس قوه قضائیه ارجاع می شود.

تبصره - مصوبات کمیسیون جهت اجرا به کمیته استان، شهرستان و بخش ابلاغ می شود.

ماده ۶ - به منظور تحقق اهداف این دستورالعمل کمیته استان، کمیته شهرستان و کمیته بخش به ترتیب در هر استان، شهرستان و بخش زیر نظر کمیسیون تشکیل می شود. کمیته های استان، شهرستان و بخش با ترکیب اعضای متناظر کمیسیون تشکیل می شود. ریاست کمیته استان و شهرستان با دادستان عمومی و انقلاب و کمیته بخش با ریاست حوزه قضائی بخش خواهد بود.

تبصره - به تناسب موضوع و دستور جلسه؛ در صورت لزوم از ضابطان و سایر مقامات و اشخاص، با پیشنهاد دبیر یا هر یک از اعضای کمیته ها و موافقت رئیس کمیته دعوت به عمل می آید.

ماده ۷ - رئیس کمیته ها یکی از مقامات قضائی را به عنوان دبیر کمیته تعیین می کند.

شماره: سا/۱۳۸۱۲
تاریخ: ۱۴۰۲/۳/۱۶
پوست:
طبیعت‌بندی:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ماده ۸ - جلسات کمیته ها هر دو ماه یکبار تشکیل می شود و در صورت ضرورت با پیشنهاد هر یک از اعضای کمیته و موافق رئیس کمیته؛ جلسه بصورت فوق العاده تشکیل می شود.

ماده ۹ - روسای کمیته بخش و شهرستان، ضمن بیان مسائل و مشکلات، گزارش مصوبات و اقدامات انجام شده را به کمیته استان ارسال می کنند. رئیس کمیته استان نیز ضمن جمع بندی آنها، پیشنهادات خود را به کمیسیون اعلام می کند.

ماده ۱۰ - به منظور جلوگیری از تداخل امور و ایجاد پنجره واحد برای پیگیری انجام تحقیقات مقدماتی، ضابطان خاص و امنیتی نماینده‌ای بعنوان رابط حسب مورد به دادستان عمومی و انقلاب و رئیس حوزه قضایی بخش معروفی می نمایند تا امور قضایی، ارسال پرونده و درخواست‌های قانونی ضابطان از طریق وی و به صورت اکتبی به مرجع قضایی و شعب مربوط ارسال و پیگیری شود.

ماده ۱۱ - در صورت ورود و اقدام هم‌زمان ضابطان در موضوع واحد، مقام قضایی نزیریت تعیین تکلیف خواهد کرد. در صورت ضرورت، وی می تواند موضوع را جهت ارائه راه حل مناسب به کمیته مربوط منعکس نماید.

ماده ۱۲ - دادستان‌های مراکز استان یکی از معاونین خود را برای نظارت بر امور ضابطان اختصاص می دهند. در شهرستان‌های غیر مرکز استان، دادستان یکی از معاونین یا دادیاران را جهت انجام این وظیفه تعیین می نماید. در حوزه قضایی بخش این وظیفه بر عهده ریاست حوزه قضایی و در غیاب وی با دادرس دادگاه می باشد.

ماده ۱۳ - دادستان به طور مستمر جلسات هم اندیشی بین قضات و ضابطان و دوره‌های آموزشی حين خدمت را برای کلیه ضابطان، خصوصاً ضابطان خاص برگزار می نماید. در جهت بازدهی آموزش و استفاده بهینه آن توان و ظرفیت ضابطان، آموزش های لازم ، از جمله موارد زیر مورد اهتمام قرار می گیرد:

- الف - تحلیل نقاط ضعف و قوت روابط کاری بین ضابط و قاضی;
- ب - تعیین چارچوب ها و چگونگی انجام وظایف قانونی ضابط;
- پ - رعایت حفظ استقلال دستگاه قضایی، هماهنگی و هم افزایی لازم بین مقامات قضایی و ضابطان به منظور کشف توطئه ها و جلوگیری از نفوذ دشمن، شناسایی باندهای سازمان یافته و جرائم مرتبط با ضابطان خاص;
- ت - موانع و علت انجام ناقص دستورات قضایی توسط ضابطان، به ویژه ضابطان خاص به منظور جلوگیری از اطالة تحقیقات مقدماتی و دادرسی.

شماره بسام / ۱۵۸۱۲
تاریخ: ۱۴۰۲/۳/۱۶
پیوست:
طبقه‌بندی:

ب‌س‌ل‌ل‌ل‌ه‌ک‌ر‌ح‌م‌ل‌ه‌م‌ل‌ه‌م‌

ماده ۱۴- ضابطان علاوه بر انجام تکالیف مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری و سایر مقررات قانونی، موظف به رعایت حقوق انسان را می باشند:

الف- خودداری از انجام هرگونه مصاحبه و اطلاع رسانی در خصوص پرونده های قضائی و اتهامات متهمان و نحوه دستگیری آنان قبل از هماهنگی با مقامات قضائی ذیربیط؛

ب- خودداری از افشاء اطلاعات مربوط به هویت و محل اقامت بزه دیده، شهود و مطلعان و سایر اشخاص مرتبط با پرونده، جز در مواردی که قانون معین می کند؛

پ- استفاده از ضابطان آموخته زن برای بازجویی و تحقیقات از زنان و افراد نابالغ، با رعایت موازنین شرعی؛

ت- ارسال گزارش های بدون نقص، مستدل و منطبق با اوضاع و احوال و قرائن مسلم در اجرای دستورات قضائی؛

ث- اجرای دستورات مقامات قضائی درخصوص رفع توقيف اموال و اسناد توقيف شده و تکمیل پرونده ها در اسرع وقت؛

ج- اخذ مناقبت اذستان یا رئیس حوزه قضائی بخش در اجرای طرح های فوق العاده و خاص که به تصویب شورای تأمین و یا ستایر مراجع ذی صلاح می رسد و ممکن است منتهی به جلب و دستگیری جمعی افراد توسط ضابطان شود؛

چ- شماره گذاری اوراق بازجویی و سایر مدارک پرونده (اعم از سنتی یا الکترونیکی) که برای مقام قضائی ارسال می شود.

ح- انجام بارزشی از محل صرفا در حدود آنچه که در دستور قضائی تصریح شده، چنانچه ضابطان با امور دیگری که مربوط به حریم خصوصی اشخاص است مواجه شوند، حق ضبط آن را به عنوان جمع آوری ادله چرم ندارند، مگر در مسائلی که جنبه امنیتی و آسیب رساندن به عموم جامعه را داشته باشد که در این صورت ضمن حفظ ادله و تنظیم صورتجلسه فوراً مرائب را جهت هرگونه دستور مقتضی به مرتع قضائی صالح گزارش می نمایند.

ماده ۱۵- کلیه ضابطان مکلف اند در راستای ماده ۶۵۲ قانون آیین دادرسی کیفری و مفاد این دستورالعمل به منظور تسریع در ارسال گزارش ها، مکاتبات، دستورهای قضائی و نتایج آن و تبادل اطلاعات در پرونده، اقدامات لازم جهت ایجاد توسعه و روز آمد نمودن سامانه های خود به انجام رسانند، به نحوی که فرایندهای مذکور در این ماده به صورت ارتباط الکترونیک برخط با سامانه های قضائی در بستر شبکه ملی عدالت به عمل آید.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس قوه قضائیه

برکات الله علیکم

شماره: ۱۵۸۲۱ س
تاریخ: ۱۴۰۶/۳/۱۶
پیوست:
طبقه‌بندی:

تبصره - نحوه تبادل اطلاعات موضوع این ماده به موجب شیوه نامه ای خواهد بود که ظرف سه ماهه از تاریخ تصویب این دستورالعمل توسط دادستانی کل کشور با همکاری مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه و اخذ نظر از ضابطان تهیه و ابلاغ می گردد.

ماده ۱۶ - نظارت بر اجرای این دستورالعمل بر عهده داستان کل کشور می باشد. کمیسیون هر ۶ ماه یک بار، ضمن جمع بندی، خلاصه ای از گزارشات، اقدامات انجام شده و پیشنهادات را به حوزه ریاست قوه قضائیه اعلام می نماید.

ماده ۱۷ - این دستورالعمل در ۱۷ ماده و ۴ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۳/۱۶ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا می باشد.

علامحسین محسنی اژیه

